နည်းပညာနယ် ထွဲက ရခိုင်ဘာသာ

YaThaWinTha

What is ISO Code

International Organization for Standardization ISO was founded on 23 February 1947

	Example ISO language codes														
Language	639-	639-2	639-3	639-3 code	ISO 639-4	ISO 639-5	ISO 639-6								
	1														
		(B/T)	individual	macrolangua	guidelines	families/groups	variants								
				<u>ge</u>											
English	en	eng		eng											
Burmese	my	mya	bur	mya											
Arakanese			rki												
			/			/									

<mark>ကုတ်အပြည</mark>့်အစုံ> https://en.wikipedia.org/wiki/Lists_of_ISO_639_codes

- 1. I-individual language -ကိုယ်ပိုင်ဘာသာစကား
- 2. M-macrolanguage -နိုင်ငံတကာအသိအမှတ်ပြုဘာသာစကား
- 3. A-ancient (extinct since ancient times)-ရေးဟောင်းဘာသာစကား
- 4. C-constructed -ဖန်တီးတည်ဆောက်ထားရေဘာသာစကား
- 5. E-extinct (in recent times) -မျောက်ကွယ်လားရေဘာသာစကား
- 6. H-historical (distinct from its modern form)-ခေတ်မြီမှု မဟိရေဘာသာစကား
- 7. L-living -လက်ဟိပြောဆိုနီရေဘာသာစကား
- 8. S-special code code တိတွက်ပြုလုပ်ထားဘာသာစကား

- Glottolog codes- ISO 639-3 (https://glottolog.org)
- 2. IETF-ISO 639, ISO 3166 and ISO 15924(Computer Language)
- 3. ISO 639-1,2,3
- 4. Ethnologue(www.ethnologue.com)

Rakhine [rki]													
Identifier	Language Name(s)	Status	Code Sets	Scope	Language Type	Denotations							
rki	rki Rakhine		639-3	Individual	Living	Ethnologue, C	Ethnologue, Glottolog, Wikipe						
			Co	ode Change Histo	pry								
Change Reque	st Number	Status	Effective Date	Change Type	Change Att	tribute O	ld Value	New Value					
2011-043		Adopted	2012-02-03	Update	Denotation	R	akhine						
2007-189		Adopted	2008-01-14	Create				Rakhine					

https://iso639-3.sil.org/code/rki

What is Unicode

ကုဒ် (Unicode) ဆိုစော် နိုင်ငံတိုင်းမှာ အသုံးပြုနီကတ်ရေ အက္ခရာစာလုံးတိအတွက်

က Platform တွင် ဖြစ်စီ က Program တွင် ဖြစ်စီ

er language တွင် ဖြစ်စီ

သီးခြားသတ်မှတ်ပီးထားရေ နံပါတ်များတိဖြစ်ပါရေ။

Language(s) **Encoding**

168 scripts

UTF-8,UTF-16, GB18030

၁၉၉၅ မိုက်ကယ်အီဗာဆန် -စတင်စမ်းသတ်မှုလုပ်

၁၉၉၈ မူလိုင် ၂၄ တွင် လန်ဒန်($ISO/IEC\ JTC1/SC2/WG2$) ကိုဇော်ထွဋ်မှ Response to Myanmar Proposal N1729 (Expert Contribution to

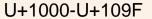
Unicode Consortium)

ဗမာအပါအဝင် တိုင်းရင်းဘာသာစကား(၈)မျိုးစာရေးစနစ်ကို တင်သွင်းခပါရေ။

ന U+1000

ວ U+1001

ာ U+102C

Representing Myanmar in Unicode

Burmese

Mon

Arakanese

S'gaw Karen

Eastern and Western Pwo Karen

Pa'O Karen

Geba Karen

Kayah

Shan

Tai Khamti

Tai Laing

Aiton

Phake

Jingpho

Rumai Palaung

Shwe Palaung

Pali (in several orthographies)

https://unicode.org/notes/tn11/UTN11_4.pdf https://www.unicode.org/faq/myanmar.html

Fonts -Noto Sans Myanmar

Keyboard Phone-**Gboard** Computer- Rakhine Keyboard

Search Engines

Arakan Site

arakan.org	https://arakan.org.tr/en//cat/history/177
arakan.com	https://www.arakan.com.au/
Rakhine State Directory	https://rakhinestatedirectory.wordpress.com/
themognationwiki	https://themognationwiki.data.blog/2251-arakan-related-books-and-documents/
arakanmusic	https://www.arakanmusic.art/

Translate

249 languages

Over 500 million people daily

Google Assistant

New languages

ဘာသာစကားအသုံးပြုမှု တိုင်းတာမှု (Language Demand & Usage)

Open-source corpora (Wikipedia, Bible, TED Talks, Open Parallel Data)

Unicode encoding ရှိ/မရှိ၊

လွယ်လွယ်ကူကူ type လို့ရနိုင်ခြင်း (Keyboard & Input Methods)

Neural Machine Learning အတွက် အချက်အလက်များ (Corpora & Datasets) ရှိ/မရှိ

- ✓ Google TTS API Google Text-to-Speech
- ✓ Mozilla TTS Coqui AI
- ✓ Festival TTS CMU Festival
- ✓ eSpeak eSpeak NG
- ✓ Mimic 3 Mycroft AI
- ✓ VITS (Vocoder Model) <u>VITS Github</u>
- ✓ FastSpeech 2 Microsoft TTS Model

Text-to-Voice (Text-to-Speech - TTS) System

Text Processing(စာသားလုပ်ဆောင်)

Unicode Normalization(ယူနီကုတ်)

Word Segmentation(စာလုံးပိုင်းခြားထား)

Phonetic Transcription (Phoneme / IPA Conversion)

Text Normalization (e.g., "Dr." \rightarrow "Doctor", "3kg" \rightarrow "three kilograms")

```
ကတည်းက က တည်း က ga- de: ga. gə dé ga့
ကတတ်ငန်း က တတ် ငန်း ga- da' ngan: gə daʔ ŋán
ကတမ်းကရမ်း က တမ်း က ရမ်း ga- dan: ga- jan: gə dán gə ján
ကတိ က တိ ga- di. gə di̯
ကတိကဝတ် က တိ က ဝတ် ga- di. ka- wu' gə di̯ kə wuʔ
ကတိခံဝန်ချက် က တိ ခံ ဝန် ချက် ga- di. khan wun gye' gə di̯ khàn wùn dzɛʔ
ကတိခံဝန်ချုပ် က တိ ခံ ဝန် ချုပ် ga- di. khan wun gyou' gə di̯ khàn wùn dzouʔ
ကတိစာချုပ် က တိ စာ ချုပ် ga- di. sa gyou' gə di̯ sà dzouʔ
ကတိတည် က တိ တည် ga- di. ti gə di̯ tì
ကတိထား က တိ ထား ga- di. hta: gə di̯ thá
ကတိပေး က တိ ပေး ga- di. pei: gə di̞ pé
```


Text-to-Voice (Text-to-Speech - TTS) System

Unicode စနစ်မမှန်ခြင်း - Arakanese (Rakhine) သည် Burmese နှင့် ဆင်သော်လည်း Word Segmentation & Phonetics မတူနိုင်ပါ Parallel Speech Data မလုံလောက်ခြင်း - AI-based TTS model တည်ဆောက်ရန် Parallel Text & Audio Corpus လိုအပ်သည်။ Prosody အမှားများ - သဘာဝဆန်သော အသံထွက် သံပြောင်းမှု (Tone Variations) - Rakhine/Burmese သည် Tonal Language ဖြစ်၍ Correct Phonetic Representation လိုအပ်သည်။

Rakhine Voice Data စုဆောင်းခြင်း

Open Source TTS Dataset- Mozilla Common Voice တွင် အသံဖမ်းခြင်း Neural TTS Model-Google Colab / Kaggle တွင် AI Training ပြုလုပ်နိုင် Google Cloud TTS မှာ Custom Voice Training ပြုလုပ်လို့ရနိုင်သည်

Arakan online Dictionary

Rakhine Dictionary(U Saw Tun)

Arakan Dictionary (U Saw Tun)(630-bath)

https://glosbe.com/rki/en

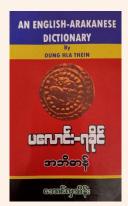

Partners and main data sources

Our main data sources are (random order):

- Wiktionary project
- Jerzy Kazojc website
- FreeDict project
- Jorg Tiedemann, News from OPUS A Collection of Multilingual Parallel Corpora with Tools and Interfaces Isbn: 978 90 272 4825 1, Pages: 237-248, Publisher: John Benjamins, Amsterdam/Philadelphia, Topic: Parallel corpora, Volume: V. OPUS
- Open Subtitles
- The DGT Multilingual Translation Memory of the Acquis Communautaire: DGT-TM
- OmegaWiki
- Tatoeba

Arakan online Book library

The Mog Nation Wiki https://themognationwiki.data.blog/2251-arakan-related-books-and-documents/

ngalone https://ngalone.wordpress.com/book-shelf/rakhinebooks/

Kyaw Zaw Oo's Blog https://kzo.home.blog/books-about-arakan/

chaunggreelibrary https://chaunggreelibrary.wixsite.com/arakan/books

ရခိုင်သားကြီးစာပေမှ စာအုပ်တိကို မန်ဘာစနစ်နန့် အွန်လိုင်းစာကြည့်လုပ်ဖို့ ရည်ရွယ်ထား

Wikipedia WikipediA

The Free Encyclopedia The logo of Wikipedia, a globe featuring glyphs from various writing systems

Screenshot [ချဲ့ထွင်ရေ]

Type of site Online encyclopedia Available in

340 languages Headquarters San Francisco, California, U.S.

Country of **United States**

origin

Wikimedia Foundation (since Owner 2003)

Created by Jimmy Wales

Larry Sanger[1]

URL wikipedia.org 27 Commercial No

Optional[a] Registration

>304,312 active editors[b] Users >117,585,578 registered users

Launched January 15, 2001

(24 years ago)

Current status Active

Written in

Content CC Attribution / Share-Alike 4 0 license Most text is also dual-licensed under GFDL; media licensing

varies

LAMP platform[2]

OCLC number 52075003 r.*

What is Wikipedia

free-content online encyclopedia

Jimmy Wales and Larry Sanger on January 15, 2001 (24 years) Wikipedia has been hosted since 2003

<u>ဘယ်သူနှင့်လည်ပတ်လဲ</u>

community of volunteers, known as Wikipedians, through open collaboration the wiki software MediaWiki.

340 languages >304,312 active editors >117,585,578 registered users

Wikipedia founders Jimmy Wales (left) and Larry Sanger (right)

Welcome to Wikimedia

Wikimedia is owned and operated by the Wikimedia Foundation, a nonprofit foundation dedicated to bringing free content to the world. The various Wikimedia projects are listed below:

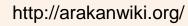

Main page Recent changes Random page Help about MediaWiki

Tools

Special pages Printable version

ial page		Search Arakan Wikipedia
All pages		
All pages		
Display pages starting at:		
Display pages ending at:		
Namespace:		
(Main)	~	
Hide redirects		
Go		
Main Page	• နတ်လင်ဖ မ်းပွဲ	• မာရယုမင်းဆက်
ကဆုန်လ	• နမူနာ	• မိည်
• ကတညုတကုန်း	• နမူနာ၁၅	• မိပန်းရံ
• ကိုးသောင်းပုထိုး	• နေပူတောင် ၀ ၄၀	• မိုးထိတောင်
• ငကုသလ	ပရိမ်မြို့တော်ပီရောင်း	• မီးရောင်း
ငကျည်တောက်ကျော်လမ်းတိုက်ပွဲ ငွေက်ပေါက်	• ပချောငး • ပုခက်တင်မင်္ဂလာ	• မုနိငါးဆူ • မုနိစက်
• ട്രേത്തന	• ပြိုင်လောင်းပွဲ	• မုနိလေးဆူ

Approval date 31 January 2020

MMR

Location

Country code

Legal status

Main office

language(s)

Affiliations

Official

Burmese

Yangon

Myanmar 🔛

organization

voluntary and non-profit

Other language(s) English Kachin

Kayah

Karen

Chin

Mon

Rakhine

Shan

ESEAP

4. Yangon, Myanmar on October 2018.

Mandalay, Myanmar on November 2019.

Zoom on 22 November 2020.

8. S'gaw Karen Wikipedia Workshop via Zoom on 24 July 2021.

Meetups

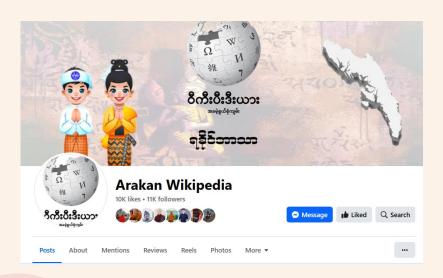
2 November 2020

21 November 2020

31 January 2021

Language +	Projects +	Articles ♦	Pages +	Edits ♦	Admins ♦	Users +	Active Users +
	Wikipedia	108,598	249,198	855,908	4	125,975	141
Burmese	Wiktionary	125,219	130,771	937,796	2	9,954	22
	Wikisource	3,987	5,238	17,098	1	-1	6
	Wikipedia	13,749	33,352	67,202	2	5,054	22
	Wiktionary	38,955	46,443	103,350	2	893	9
Shan	Wikivoyage	180	2,015	7,918	2	589	3
	Wikibooks	196	4,442	10,974	2	422	2
	Wikinews	428	3,183	10,580	1	173	7
Mon	Wikipedia	1,928	6,657	44,885	1	4,307	16
IVIOIT	Wiktionary	57,853	113,386	145,654	1	1,671	11
Pa'O	Wikipedia	2,837	7,777	30,703	1	2,047	9
PaU	Wiktionary	2,667	3,589	11,255	1	402	5

social media

Channel +	Project +	Link	Status +
Facebook	Myanmar Wikipedia	Myanmar Wikipedia ♂	Active
Facebook	Myanmar Wiktionary	Myanmar Wiktionary ₽	Active
Facebook	Myanmar Wikisource	Myanmar Wikisource - မြန်မာဝီကီရင်းမြစ် 🗗	Active
Instagram	Myanmar Wikipedia	Myanmar Wikipedia ₫	Active
X (Twitter)	Myanmar Wikipedia	Myanmar Wikipedia ௴	Active
Telegram	Myanmar Wikipedia	Myanmar Wikipedia ₽	Active

Other Wikimedia projects [တီးဖြတ်ပါ]

Follow our social media:

Channel +	Project +	Link +	Status +
Facebook	Mon Wikipedia	Mon Wikipedia ௴	inactive
Facebook	Pa'O Wikipedia	Pa'O Wikipedia ௴	
Facebook	Rakhine Wikipedia	Arakan Wikipedia ௴	
Facebook	Shan Wikipedia	Shan Wikipedia ௴	
Facebook	Eastern Pwo Wikipedia	Eastern Pwo Wikipedia ௴	inactive

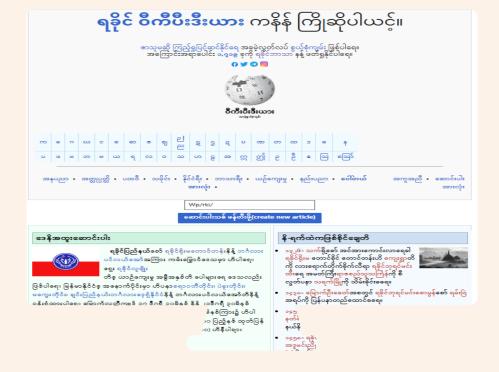
ARAKAN

WIKIMEDIA

COMMUNITY USER GROUP

စရင်းဝင်ခဲ့ရက် - 10/2010 Wikipedia လျောက်ထားရက်- 4 /10/ 2022 Verified ခဲ့ရက်- 15/10/2022 ပထမကြိမ်တွေဆုံမူ - 11/10/2022 ဒုတိယကြိမ်တွေဆုံမူ- 18/10/2022

w.wiki/5cwu

Requirements

- Request in Meta-Wiki
- 2. This test has a valid language code.
- 3. Check localisation requirements
- 4. Check wiki activity

လျောက်ထားမူအဆင့်

submitted verification final decision

This language has been verified as eligible.

The language is eligible for a project, which means that the subdomain can be created once there is an active community and a localized interface, as described in the language proposal policy. You can discuss the creation of this language project on this page.

Once the criteria are met, the language committee can proceed with the approval and will verify the test project content with a reliable neutral source, such as a professor or expert.

If you think the criteria are met, but the project is still waiting for approval, feel free to notify the committee and ask them to consider its approval.

A committee member provided the following comment:

eligiblity ₽

- The community needs to develop an active test project; it must remain active until approval (automated statistics \(\mathbb{L}\), recent changes \(\mathbb{L}^2\)). It is
 generally considered active if the analysis lists at least three active, not-grayed-out editors listed in the sections for the previous few months.
- . The community needs to complete required MediaWiki interface translations in that language (about localization, translatewiki, check completion).
- The community needs to discuss and complete the settings table below:

What	Value	Example / Explanation					
	Propos	al [ချုံပါ]					
Language code	rki (SIL, Glottolog)	A valid ISO 639-1 or 639-3 language code, like "fr", "de", "nso",					
Language name	Rakhine	Language name in English					
Language name	ရခိုင်ဘာသာ	Language name in your language. This will appear in the language list on Special:Preferences, in the interwiki sidebar on other wikis,					
Language Wikidata item	Q3450749 - item has currently the following values: English label: ဂူခိုင်ဘာသာစကား native label (P1705): instance of (P319/subclass of (P270): dialect, language, modern language / Burmese Wikimedia language code (P424): rki writing system (P282): Burmese alphabet number of speakers, writers, or signers (P1088): ၇၆၅,000	Item about the language at Wikidata. It would normally include the Wikimedia language code, name of the language, etc. Please complete at Wikidata if needed.					
Directionality	LTR	Is the language written from left to right (LTR) or from right to left (RTL)?					
Site URL	rki.wikipedia.org	langcode.wikiproject.org					

Settings [ချဲထွင်ရေ]

2024-11

<u>မာဆာန</u>	Ш	63	
Chon Lok	Ш	22	
Vel Zin Oo	I	13	
(Anonymous)		1	
CommonsDelinker		1	
InternetArchiveBot	Ė	1	
Liuxinyu970226		1	
Nikki		1	
林詩朗		1	

III 36

2024-12 <u>ലായാ</u>ള

1	•	-	
Chon Lok	Ш	30	
<u>AungTainy</u>	I	13	
(Anonymous)		2	
CommonsDelinker		1	
IJzeren Jan		1	
Nikki		1	
Ninjastrikers		1	

2025-01

မာဆာန	IIIIII	67
<u>AungTainy</u>	I	16
U Than Naing Arakan Politician	I	12
InternetArchiveBot		5
Ninjastrikers		3
Liuxinyu970226		1
Revibot		1

ရခိုင် Wikipedia

This is an open test wiki in the Wikimedia Incubator.

If you know this language, you are encouraged to contribute!

This test wiki is open or verified to be eligible. You are encouraged to contribute if you know this language. See also the contribution manual for an explanation about what you need to do.

→ go to the Main Page

Language

- ISO 639-1: (none)
- ISO 639-3: rki (Glottolog)
- English Wikipedia article: Rakhine language (rki)
- Translatewiki.net portal
- Directionality: left-to-right
- Set your interface language to rki

Test wiki content

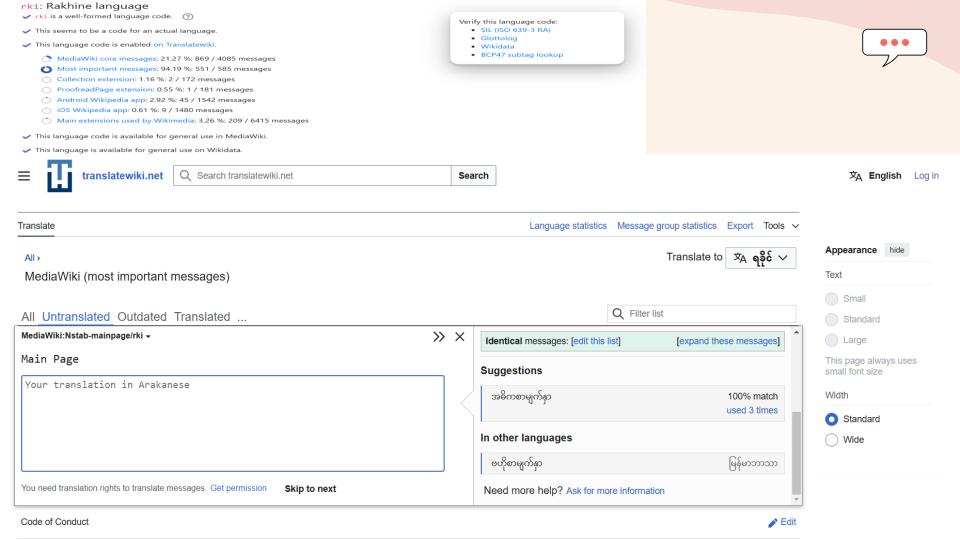
- All pages in this test wiki
- ဒေဂုတလီအပြောင်းအလွဲတိ
- Main category
- ကရကထိုက်စာမျက်နှာ
- Contributors
- Administrators:
 Contact Incubator administrators
- Project: Wikipedia

Requirements

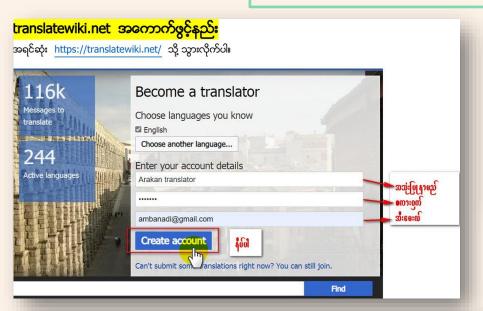
- · Request in Meta-Wiki
- This test has a valid language code.
- Check localisation requirements
- Check wiki activity

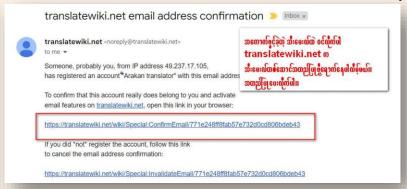
You can search for other projects in this language: $Wikipedia \cdot Wikitonary \cdot Wikibooks \cdot Wikinews \cdot Wikiquote \cdot Wikivoyage \cdot Wikisource \cdot Wikiversity$

https://incubator.wikimedia.org/wiki/Wp/rki

Teranslatewiki.net account အကောက်ဖွင့် ၊ရခိုင်User သတ်မှတ်

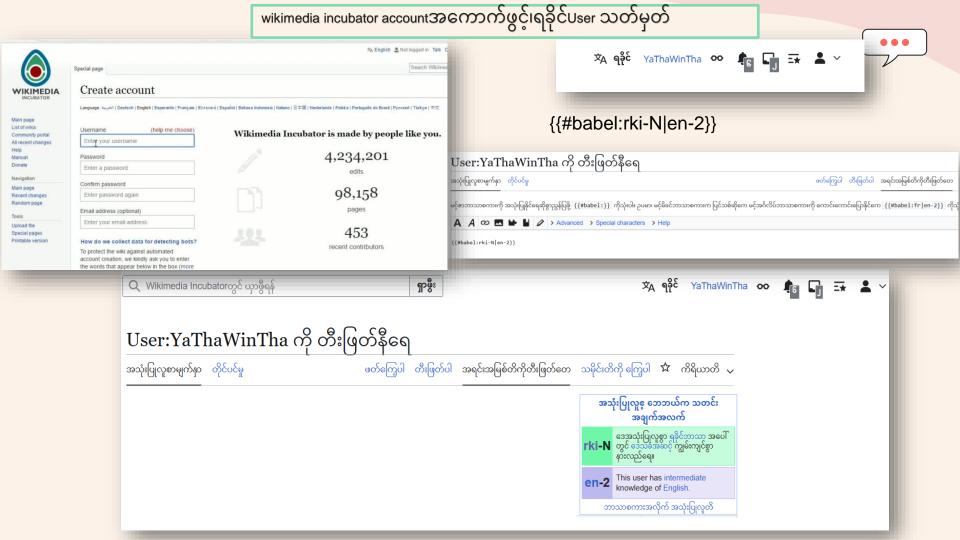

{{#babel:rki-N|en-2}}

User:YaThaWinTha ကို တီးဖြတ်နီရေ အသုံးပြုလူစာမျက်မှာ တိုင်ပင်မှု ဖတ်ကြေဒါ တီးဖြတ်ပါ အရင်းအမြစ်တိကိုတီးဖြတ်တေ မင့်စာဘာသာကေားကို အသုံးပြုနိုင်ရေဆိုစွာညွှန်ပြဖို့ {{#babel:}} ကိုသုံးပါး ဥပမာ၊ မင့်ဖိေင်ဘာသာကေားက ဖြင့်သစ်ဆိုကေ မင့်အင်္ဂလိပ်ဘာသာကေားကို ကောင်းကောင်းပြောနိုင်က {{#babel:fr[en-2}] ကိုသ A A လ က မ ဖ စ Advanced > Special characters > Help

How to Incubator Arakan Wikipedia

ရခိုင်ဝီကီမှာ မဟိသိမ်းရေ ဆောင်းပါးခေါင်းစီးတစ်ခုထည့်ပါ

ဝီကီးပီးဒီးယား

အခမဲ့စွယ်စုံကျမ်း

က	Э	O	ဃ	С	Ø	ဆ	G.	ဈ	ဉ ည	ဋ	g	ફ	υ	ത	တ	ω	3	9	٩
O	Ø	ဗ	ဘ	ы	ယ	ရ	co	0	သ	ഗാ	9	39	က္က		ဥ	ဦ	e	ဩ	ဪ

အနုပညာ • အတ္ထုပ္ပတ္တိ • ပထဝီ • သမိုင်း • နိုင်ငံရီး • ဘာသာရီး • ယဉ်ကျေးမှု • နည်းပညာ • **ပေါ်တယ်အားလုံး** •

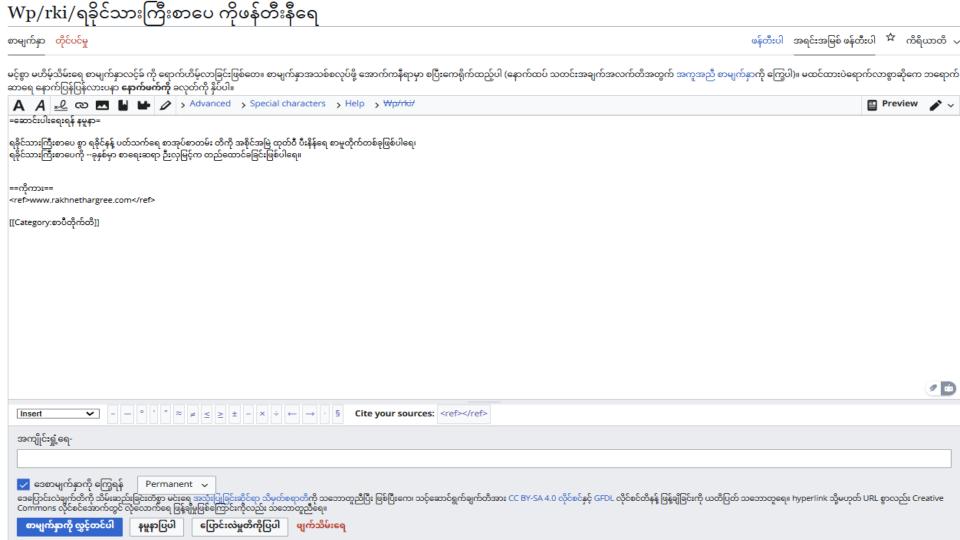
အကူအညီ • ဆောင်းပါးအားလုံး

Wp/r̪ki̞/ရခိုင်သားကြီးစာပေ

ဆောင်းပါးသစ် ဖန်တီးဖို့(create new article)

ဆောင်းပါးပြုပြင်လ<u>ိ</u>ုက

ရခိုင်ဝီကီမှာ ဟိပြီးသား ဆောင်းပါးတစ်ခုရွီးချယ်ပါ

ဒေနိအထူးဆောင်းပါး

ရခိုင်ပြည်နယ်စော် ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်းနိန့် ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အော်အကြား ကမ်းမြှောင်ဒေသမှာ ဟိပါရေ။ ရှေး ရခိုင်လူမျိုးတို့စု ယာဉ်ကျေးမှု အမွီအနှစ်တိ ပေါများရေ ဒေသ လည်း ဖြစ်ပါရေ။ မြန်မာနိုင်ငံစု အနောက်ပိုင်းမှာ ဟိပနာ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်း၊ မကွေးတိုင်း၊ ချင်းပြည်နယ်၊ဘင်္ဂ

လားဒေ့ရှိနိုင်ငံနိန့် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တိနိန့် ဝန်းရံထားပါရေ။ မြောက်လတ္တီကျူဒ် ၁၇ ဒီဂရီ ၃၀မိနစ် နိန့် ၂၁ဒီဂရီ ၃၀မိနစ်ကြား၊ အရှေ့လောင်ဂျီကျူဒ် ၉၂ဒီဂရီ ၁၀မိနစ် နိန့် ၉၄ဒီဂရီ ၂၀မိနစ်ကြား၌ ဟိပါရေ။ ဧရိယာ စုစုပေါင်း ၁၄၂၀၀ စတုရန်းမိုင်ကျယ်ပါရေ။ ၂၀၁၀ ပြည့်နှစ် ထုတ်ပြန်ရေ အစိုးရစာရင်းအရ လူဦးရေ လေးသန်းနီးပါး (၃ ၈၃၆ ၀၀၀) ဟိန္နီပါရာ။ more...

နိ-ရက်ထဲကဖြစ်စိုင်ချေတိ

 ၁၃၂၆- သက်ရို့စော် အင်အားကောင်းလာရေခါ ရခိုင်ရိုးမ တောင်စိုင် တောင်တန်းဟိ ကျေးရွာတိ ကို လားရောက်တိုက်ခိုက်လီရာ ရခိုင်ဘုရင်မင်း ထီးရေ အမတ်ကြီးရာဇစည်သူသင်္ကြန်ကို စီ လွှတ်ပနာ သရက်မြို့ကို သိမ်းခိုင်းခရေ။

- ၁၄၃၀- မြောက်ဦးခေတ်အစတွင် ရခိုင်ဘုရင်မင်းစောမွန်စော် ရမ်းဗြဲ
 အရပ်ကို ပြန်ပနာတည်ထောင်ခရေ။
- ၁၄၅၄- ရခိုင်ဘုရင် မင်းခရီနန့် ဗမာအင်းဝဘုရင် နရပတိရို့ ရခိုင်ရိုးမ နတ်ရီကန်တောင်တွင် တို့ဆုံကတ်ပြီးကေ ပဒေသရာဇ်နိုင်ငံနှစ်ခုဧ နယ်နိမိတ်ပိုင်းခြားခရေ။

ပြင်လိုသော စာသားကို အကိုးအကားထည့်ပြီးကေ ပြုပြင်ပါ။ ပြောင်းလဲပါ

Wp/rki/ရခိုင်လူမျိုး ကို တီးဖြတ်နီရေ အရင်းအမြစ်တိကိုတီးဖြတ်တေ သမိုင်းတိကို ကြွေပါ 🗯 ကိရိယာတိ 🗸 စာမျက်နှာ တိုင်ပင်မှု Preview Advanced > Special characters > Help > Wp/rki/ ုအခါ [[ရခိုင်ပြည်နယ်]] [[စစ်တွေမြို့|စစ်တွေ]]၊ မောင်တော၊ ဘူးသီးတောင်၊ ရသေ့တောင်၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ကျောက်တော်၊ ပလက်ဝ၊ မြောက်ဦး၊ မင်းပြား၊ ပေါက်တော၊ မြေပံ့၊ ကျောက်ဖြူ၊ ရမ်းဗြဲ၊ မာန်အောင်၊ အမ်း၊ တောင်ကုတ်၊ သံတွဲ၊ ဂွ အစဟိရေ မြေပြန့်ပိုင်းတွင် ရခိုင်အမျိုးသား 🛕 ရို့ နီထိုင်လျက်ဟိကတ်ရေ။ မြန်မာနိုင်ငံပြည်မနန့် ရခိုင်ပြည်အကြားတွင် ရခိုင်ရိုးမ(ခေါ်)အနောက်ရိုးမတောင်တန်းတည်ဟိသဖြင့် ရာဇဝင်ချင်း ဆက်စပ်မှုမဟိလှချေ။ ရခိုင်ပြည်ရေ ပင်လယ်ကမ်းခြေတစ်လျှောက်တွင် တည်ဟိရေကြောင့် နိုင်ငံခြားနနဲ့ အဆက်အသွယ် အရောက်အပေါက်ပိုလွယ်ရေ။ ရခိုင်ရာဇဝင်အစမှာ အလွန်ရှေးကျလွန်းပြီးကေ မင်းဆက်ပေါင်းတိစ္စာ ဟိရေ။ ရခိုင်၌ တို့ရရေ ရှေးကျောက်စာတိအနက် အာနန္ဒစနြ ကျောက်စာ၌ ဘီစီ၅၁၈ မှစ၍ အေဒီ ၇၂၀ တိုင်အောင် မင်းစဉ် မင်းဆက်ကို ဖော်ပြထားရေကို တို့ရ။ေ ရခိုင်တွင် မြို့တည်ပနာ စာပေအရီးအသား တတ်ကျွမ်းလျက် ဗုဒ္ဓဝါဒီ၊ ဗြာဟ္မဏဝါဒီ ဟိသူရို့ရေ ခရစ်နှစ်ဦးမှစပြီးကေ ဟိန်ကတ်ရေဟု ဆိုလီရေ။ ယင်းရို့ရေ ငွေဘီါးတိ သွန်းလုပ်ပနာ ရောင်းဝယ်ရာတွင် ဖေသာအဖြစ် သုံးရေ။ ထိုသူရို့ကား မြန်မာနိုင်ငံအလယ်ပိုင်းမှ ပျူရို့နှန့် ခေတ်ပြိုင် ဖြစ်လီရေ။ ယကေလည်း တိုစဉ်ကပေါ်ပေါက်ခရေ မင်းရို့ အုပ်ချုပ်ရေ ပြည်သူရို့ကား မည်သည့်အခါကပင် ရခိုင်၌ အခြေစိုက်လျက် ပြည်ရွာထူထောင်ရေကိုမူ မပြောနိုင်သိမ်းချေ။ ဇာပိုင်ပင်ဖြစ်ဖြစ် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား လူမျိုးတစ်မျိုးဖြစ်ရေ ရခိုင်လူမျိုးရေ ရှေးနှစ်ပေါင်း တိစွာကပင် မိမိရို့ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရီး၊ ကိုယ်ပိုင်စာပီ ယဉ်ကျေးမှုနန့်အခြံစိုက် တိုးတက်လာရေ လူမျိုးဖြစ်လီရေ။ ရခိုင်စာပီ ယဉ်ကျေးမှုရေ သီးခြားလွတ်လပ်စွာ ထွန်းပြောင်ခလီရေ။ [[ရခိုင်စာပီ]]နနဲ့ စပ်လျဉ်းသည့် ကျောက်စာ၊ မော်ကွန်းစာတီကို ဓညဝတီခေတ် (ဘီစီ ၅ ရာစုမှ အေဒီ ၄ ရာစု)မှ စပြီကေ ရှာဖွီတို့ဟိရရေဟု ဆိုရေ။ ရခိုင်ရတု၊ လင်္ကာ၊ ဘွဲ့၊ ချေင်းရို့ကိုလည်း ဝေသာလီခေတ် (အေဒီ ၁၅ ရာစုမှ ၁၈ ရာစု)ရှိ ၌ အခိုင်အမာ တို့ဟိရလီရေ။ ယကေလည်း [[ရခိုင်စာပီ]] ရေ အေဒီ ၁၇၈၄ ခုနှစ် မြန်မာရို့နန့် စစ်ဖြစ်ပြီးရေ အချိန်နန့် အေဒီ ၁၈၂၄-၂၆ ခုနှစ် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ရို့လက်အောက်ကို ကျရောက်ရေ အချိန်မှအစပြုပနာ တဖြည်း ဖြည်း မွေးမှိန်ခရလီရေ။<ref>မြန်မာစွယ်စုံကျမ်း၊ အတွဲ(၁၁)</ref> == အခေါ်အဝေါ် == ရခိုင်လူမျိုးတိအား ရက္ခိုင်၊ [[ရခိုင်]]၊ အာရကန်၊ စသဖြင့်ခေါ်ဝေါ်မှုတိလည်းဟိကတ်ရေ။ Arakan(အာရကန်) ဆိုရေစကားအသုံးအနုံးမှာ ပါဠိ အာရကူမှ ဆင်းသက်လာခြင်းဖြစ်ပြီး မိမိကိုယ်ကိုလည်းကောင်း ပတ်ဝန်းကျင်နိုင်ငံတီကိုလည်းကောင်း စောင့်ရှောက်ခြင်း စောင့်ရှောက်သည့်လူမျိုးဟု အဓိပ္ပာယ်ရရေ။ အထူးသဖြင့် အနောက်တိုင်းစာပေတီတွင် အသုံးများစွာကို တို့ရ မောက်ဟူရေ အခေါ်အဝေါ်မှာ ဘင်္ဂလီစာပေတီတွင် ရခိုင်လူမျိုးတိအား ခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲရေ စကားလုံးဖြစ်ရေ။ ရခိုင်ရို့စွာ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရားသျှင် ပွင့်တော်မူရာ အိန္ဒိယပြည်မြောက်ပိုင်းမှမာဂတိုင်းသားတိဖြစ်ကတ်ရေ။ ယင်းမှ ဆင်းသက်လာရေ အနွယ်တော်တိ ဖြစ်ရေကြောင့် မာဂတ တိုင်းသားတို မောက် ဟုခေါ်ဝေါ်သုံးစွဲချင်းဖြစ်ရေ။ Insert - | ° ′ ″ ≈ | ≠ | ≤ | ≥ | ± | - | × | ÷ | ← | → | · | § Cite your sources: <ref></ref> အကျိုင်းရှုံ့ရေ-ဒေစာသည်အငယ်စားတီးဖြတ်မှု 🔽 ဒေစာမျက်နှာကို ကြွေရန် Permanent ~ ဒေပြောင်းလဲချက်တိုကို သိမ်းဆည်းခြင်းတိစွာ မင်းရေ အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ သိမှတ်စရာတိုကို သဘောတူညီပြီး ဖြစ်ပြီးကေ၊ သင့်ဆောင်ရွက်ချက်တိအား CC BY-SA 4.0 လိုင်စင်နှင့် GFDL လိုင်စင်တိနနဲ့ ဖြန့်ချိခြင်းကို ယတိပြတ် သဘောတူရေ။ hyperlink သို့မဟုတ် URL စွာလည်း Creative Commons လိုင်စင်အောက်တွင် လုံလောက်ရေ ဖြန့်ချိမှုဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သဘောတူညီရေ။

ပြောင်းလဲမှုတိကို လွှင့်တင်ရန်

နမူနာပြပါ

ပြောင်းလဲမှုတိကိုပြပါ

ဖျက်သိမ်းရေ

Arakan Test Wiki administrators

Interface administrators
Translation administrators

Accountcreator(user)
Autoconfirmed(user)
Bot
Translationadmin
Translator((user)

ဒေချင့်စော် အသက်ဝင်နီရေ ဝီကီအချို့ဖြစ်ရေ။

မဟုတ်ကေ ဖန်တီးပြီးဗျာလ်

- Indonesian Wikivoyage
- Tigre Wikipedia
- Central Kanuri Wikipedia

ဒေချင့်ကိုလက်ခံပြီးဗျာလ် ယပြီးကေ/ These are active and might get their own site soon:

ဂိုက္ခ်ပီးဒီးယား

Wiktionary

- Interslavic Wikipedia
- Jju Wikipedia
- Luba-Lulua Wikipedia
- Magahi Wikipedia
- Ngaju Wikipedia
- Nupe Wikipedia
- ရခိုင် Wikipedia
- Sylheti Wikipedia

Levantine Arabic Wikipedia
 Moroccan Arabic Wiktionary

Santali Wiktionary

Wikibooks

Minangkabau Wikibooks

ဝီကီခရီးသွား

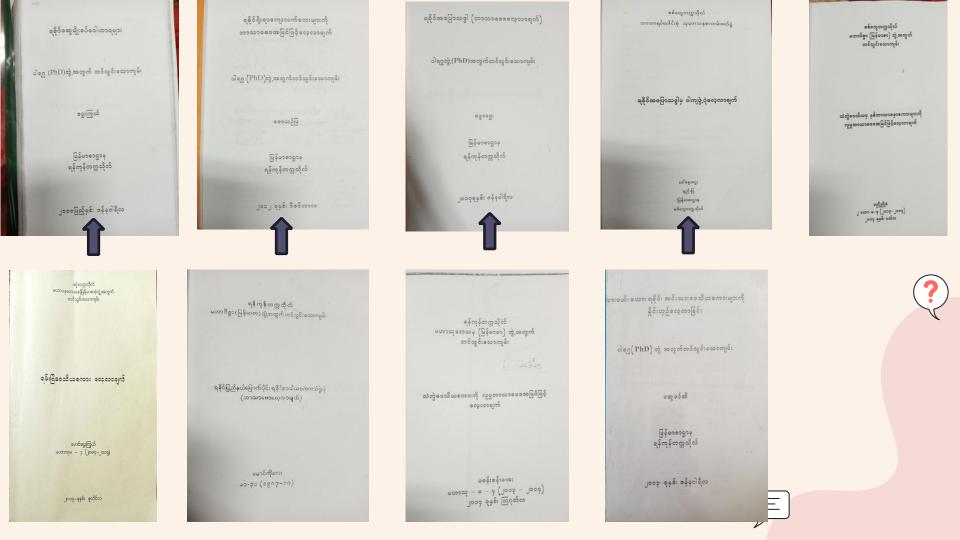
Serbo-Croatian Wikivoyage

ဒေချင့်တိစွာ ဒေနီရာမှာဟိမ့်ဖို့။

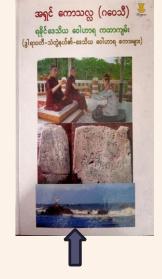
- Ancient Greek Wikipedia
- Montenegrin Wikipedia
- Coptic Wikipedia

ရခိုင်ဖတ်စာ

ရခိုင်ဖတ်စာ

ပထမတန်:

ခုတိယတန်:

